

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY 2023 r.

Sporządzono: 31.01.2024 r. przez asystenta rodziny Małgorzatę Lorenc

Rada Gminy Lipno uchwałą nr. XXIII/134/2021 z dnia 11 marca 2021 roku przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023. Niniejszy Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójną ze strategią rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Lipno w latach 2021-2023.

Cele programu są następujące:

Cel główny:

Skuteczne wspieranie rodzin do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a tym samym utrzymanie dziecka w rodzinie bądź jego powrót do rodziny.

Cele szczegółowe:

Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.

Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji.

Wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

Podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.

Uwrażliwienie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.

Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka.

Do zadań w zakresie wspierania rodziny należą:

-informowanie o miejscach pomocy oraz umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, pedagogicznego).

-współpraca z kuratorami sądowymi, policją, placówkami oświatowymi i zdrowotnymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktyki

-podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej

-monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców

- monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwałą chorobą
- umożliwienie funkcjonowania na terenie gminy rodzin wspierających
- zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny
- zapewnienie pomocy finansowej oraz rzeczowej
- objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci
- zapewnienie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, placówce opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
- organizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych dla rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne.

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest przede wszystkim do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, lecz również do przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Potrzeby i oczekiwane rezultaty Gminnego Programu Wspierania Rodziny są następujące:

- podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie,
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- konsolidacja działań różnych instytucji i organizacji,
- pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania,
- reintegracja rodziny biologicznej poprzez powrót dziecka do rodziny.

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie przy udziale:

- Komendy Powiatowej Policji ,
- Sądu Rejonowego,

Placówek oświatowych,

-Placówek ochrony zdrowia,

-Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie,

-Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lipnie,

-Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie,

-Organizacje pozarządowe i inne prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

-Parafie z terenu Gminy Lipno.

Wszystkie wymienione wyżej instytucje i organizacje współpracują ze sobą powiadamiając się wzajemnie o problemach w rodzinie i podejmują wspólne działania.

L.p.	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadania
1.	-informowanie o miejscach pomocy oraz umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego(prawnego, psychologicznego, pedagogicznego).	Psycholog w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie udzielił 149 porad w tym 22 porady w rodzinach objętych asystenturą (16 dorosłych, 6 dzieci). 12 dzieci skorzystało z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
2.	-współpraca z kuratorami sądowymi, policją, placówkami oświatowymi i zdrowotnymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktyki	Współpraca z policją- 15 spotkań z asystentem, 52 spotkań pracownicy socjalni- łącznie 67 . Współpraca z placówkami oświatowymi tj. kontakt z pedagogami oraz wychowawcami szkół: asystent rodziny 45, pracownicy socjalni 67 - łącznie 112 Współpraca z placówkami zdrowotnymi: asystent rodziny 15, pracownik socjalny 58, łącznie 73
3.	-monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców	Porady udzielone przez terapeutę z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie-198 godzin, w tym 112h z rodzinami objętymi asystenturą. Udział w mityngach grupy wsparcia AA CAMEL- 1 osoba. Leczenie w Poradni Terapii Uzależnień- 3 osoby. Zabieg

		przeciwalkoholowy- 2 osoby, detoks na Oddziale Psychiatrycznym NZOZ w Lipnie- 2 osoby, Ośrodek Terapii Uzależnień w Toruniu -1 osoba
4.	-monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba	Monitorowano sytuację 44 dzieci przez asystenta oraz przez pracowników socjalnych 64 dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.
5.	-umożliwienie funkcjonowania na terenie gminy rodzin wspierających	Brak
6.	-zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny	Pomoc asystenta rodziny została przyznana 16 rodzinom, z czego 14 rodzin zostało zobowiązanych przez Sąd Rejonowy w Lipnie.
7.	-zapewnienie pomocy finansowej oraz rzeczowej	Przyznano stypendia i zasiłki szkolne dla: 134 uczniów na kwotę 168 147,20 zł, przyznano zasiłki okresowe dla 134 rodzin w kwocie 368 131,02, zasiłki celowe w kwocie 38 520,00 dla 44 rodzin.
8.	-objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci	Dożywianiem objęto 233 uczniów, koszt świadczeń wyniósł 142 210,00
9.	zapewnienie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, placówce opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	9 dzieci przebywało w rodzinie zastępczej, za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej dokonano opłaty w wysokości 75 876, 09. 5 dzieci przebywało w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej, poniesiono koszty w wysokości 190 365,44
10.	-organizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych dla rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze-świadczenia dla 3 niepełnosprawnych dzieci, koszt usług wyniósł- 43 980,00. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczone dla 10 dzieci, koszt usług wyniósł-168 645,00

Pracownicy socjalni jak również asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Oprócz niewydolności opiekuńczo-wychowawczej występuje w nich również alkoholizm, bezrobocie, trudności

ekonomiczne, upośledzenie umysłowe, złe warunki lokalowe, choroby psychiczne. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach. Najbliżej rodziny znajduje się asystent rodziny.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na prace z rodzina składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizowanie zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny, które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja wynika z kilkuletnich, a nawet kilkunastoletnich zaniedbań czy też zaniechań. Asystent podejmując współpracę z rodziną rozpoznaje poziom jej destrukcji i opierając się na metodyce podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach oraz dialogu motywującym wspiera rodzinę do pozytywnych zmian, do wydobywania i pomazania ich zasobów, zawsze zgodnie z dobrem rodziny i w zindywidualizowanym tempie realizacji działań. Asystent, jako osoba wspierająca, w czasie spotkań z rodziną motywuje, komplementuje informuje, podejmuje działania wychowawcze, towarzyszy, podnosi umiejętności rozwiązywania problemów, czasami również narzuca wymagania, przydziela zadania, czyli używa całego wachlarza metod, dzięki którym rodzina ma szansę na reintegrację, a dzieci na wychowywanie się w atmosferze miłości, akceptacji i zrozumienia ich potrzeb. Zakres działań podejmowanych przez asystenta rodziny jest bardzo szeroki, jednym z takich działań jest nawiązywanie współpracy z wszystkimi instytucjami związanymi z daną rodziną (np. pracownik socjalny, kurator, pedagog szkolny, wychowawca, dzielnicowy itd.). W 2023 roku w ramach współpracy asystent kontaktował się z placówkami oświatowymi tj. pedagogami i wychowawcami ze szkół w następujących miejscowościach: Radomice, Karnkowo, Trzebiegoszcz, SP 2 Lipno, ZST Lipno, Maliszewo, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Wielgiem, Szkołą Specjalną w Lipnie. Współpraca z instytucjami oświatowymi doprowadziła do większego zaangażowania rodziców w życie szkolne dzieci oraz zrozumienia ich potrzeb. Dzieci uzyskiwały wsparcie w zakresie poprawy wyników w nauce. Asystent rodziny współpracował z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną

w Lipnie. W związku z podjętymi działaniami w 16 rodzinach objętych pomocą asystenta w 2023 roku z pomocy Poradni skorzystało 12 dzieci. Pomoc obejmowała: poradnictwo dla rodziców oraz przebadanie dzieci na okoliczność problemów dydaktycznych i wychowawczych, czego efektem było wydanie opinii psychologiczno - pedagogicznych i orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego mających na celu poprawę funkcjonowania dzieci w szkole i dostosowanie odpowiedniej pomocy dydaktycznej do potrzeb. Odbyło się 55 spotkań z kuratorami w ramach współpracy mającej na celu pomóc rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu w społeczeństwie.

W rodzinach z problemami alkoholowymi prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w celu wzmocnienia rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W wyniku współpracy z asystentem 3 osoby podjęły leczenie w Poradni Terapii Uzależnień w Lipnie. 1 osoba uczestniczyła w mityngach grupy wsparcia AA CAMEL. 2 osoby poddały się zabiegowi p/alkoholowemu, 2 osoby przeszły detoks na Oddziale Psychiatrycznym NZOZ w Lipnie, 1 osoba zgłosiła się na leczenie w Ośrodku Terapii Uzależnień w Toruniu. Rodziny, z którymi współpracuje asystent skorzystały ze wsparcia psychologa z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- 22 porady (w tym 16 dorosłych i 6 dzieci) oraz wsparcia terapeuty z w/w komisji -112 porad.

WSPÓŁPRACA Z ASYSTENTEM RODZINY W 2023 ROKU PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	ogółem		16
	W tym	Zobowiązane przez Sąd	14
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	Do 3 miesięcy	1	
	Powyżej 3 do 12 miesięcy	2	
	Powyżej roku	13	
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył	Ze względu na uzyskanie pełnoletności dzieci	0	
	Ze względu na osiągnięcie celów	0	

współpracę	Ze względu na zmianę miejsca zamieszkania	0
------------	---	---

W okresie sprawozdawczym z usług asystenta rodziny korzystało 16 rodzin, w tym 14 rodzin zobowiązanych do współpracy przez Sąd Rejonowy w Lipnie.

Niedostatek środków finansowych w rodzinach wychowujących dzieci powoduje deficyty w wypełnianiu funkcji edukacyjnej i socjalizacyjnej, co szczególnie dotyka najmłodszych i najsłabszych członków społeczności lokalnej, prowadząc do powstania niepożądanych wzorców zachowania utrwalanego w warunkach niesprzyjających prawidłowemu rozwojowi. Podstawową formą zabezpieczenia socjalnego dzieci było objęcie ich dożywianiem w ramach programu: Pomoc Państwa w zakresie dożywiania 2021-2023. W 2023 roku z posiłków skorzystało 233 uczniów, koszt świadczeń wyniósł 142 210,00 złotych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie w 2023 roku przyznał pomoc o charakterze pieniężnym głównie w formie zasiłków okresowych dla 134 rodzin w kwocie 368 131,02 złotych oraz celowych w kwocie 38 520, 00 złotych dla 44 rodzin.

Rodzinom, których sytuacja materialna ogranicza możliwość zakupu dzieciom niezbędnego wyposażenia do szkoły, na zajęcia sportowe, czy opłacenie zajęć pozalekcyjnych gmina zapewnia pomoc w postaci stypendium szkolnego. Stypendia szkolne i zasiłki szkolne w 2023 roku przyznano 134 uczniom na kwotę 168 147,20 złotych.

W 2023 roku 9 dzieci przebywało w rodzinie zastępczej, poniesiono wydatki w wysokości 75 876,09 złotych, natomiast 5 dzieci przebywało w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej-poniesiono koszty w wysokości 190 365,44 złotych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były dla 3 niepełnosprawnych dzieci-koszt usług wyniósł 43 980, 00 złotych, natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone dla 10 dzieci-koszt wyniósł 168 645,00 złotych.

Realizatorzy i partnerzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny starali się poprawić sytuację dziecka i rodziny poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ograniczenie dysfunkcji, zminimalizowanie negatywnych zachowań występujących w rodzinach i zatrzymanie eskalacji występujących problemów. Trzeba podkreślić, iż wychodząc naprzeciw potrzebom rodzin przeżywających kryzys i borykających się z trudnościami w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej konieczne jest zapewnienie nieodpłatnego

wsparcia specjalistów, w tym psychologa w Punkcie Konsultacyjnym, który by działał przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipnie. Ważne jest to, by tworzyć sprzyjające warunki do rozwijania zainteresowań, poprzez organizowanie zajęć dodatkowych podczas wakacji i ferii dla dzieci w świetlicach wiejskich. W dalszym ciągu trzeba skupić się na pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w celu poprawy ich kompetencji wychowawczych, a co za tym idzie ograniczenia liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.